

[H. Larsen (Bjerre).]

sig ikke bevidst tilsidesættelse af bevillingsmyndigheden. Denne fejl, der jo tidligere har været til debat i det høje ting, er blevet påtalt på rimelig måde af den højtærede undervisningsminister, ligesom de øvrige problemer i forbindelse med Jonstrupsagen er blevet kulegravet, således som det fremgår af beretningen vedrørende denne sag. Det tjener derfor næppe — efter at et organ, der kan sidestilles med en ret, har ytret sig — noget rimeligt formål at grave mere i alt dette.

Jeg har under udvalgsarbejdet, som jeg i dag har den ære at ytre mig om, fået det bestemte indtryk, at det skete — den hårde reaktion på hændelsen og den lange, vedholdende offentlige debat — har sat sig sådanne spor i administrationen, at en gentagelse vil være udelukket. Vi kan derfor godt i dag, hvis vi har lyst til det, slå os for brystet og sige: se, det har vi nået. Hensigten med vore bestræbelser for at få opfyldt det primære og rigtige krav om overholdelse af grundlovens § 46, stk. 2, til punkt og prikke er nået. Sådant skal det jo også være. Bestræbelserne for at fastholde dette princip i grundloven må vi være enige om at fortsætte.

Men er det nu nok? Hvorledes ville det gå med hele vort lovgivningsarbejde, hvis alle embedsmænd handlede slavisk efter disse yderst stramme bestemmelser? Mange dyre arbejdsafbrydelser ville finde sted, simpelt hen fordi bevillinger ikke altid kunne søges og behandles inden for den tid, der var levnet. Selv om det ærede finansudvalg har en særdeles ihærdig og dygtig formand og tillige er besat med arbejdsivrige medlemmer, vil der altid inden for den omfattende offentlige anlægsvirksomhed kunne opstå situationer, hvor bevillingsansøgninger ikke kan nå at blive behandlet og sendt tilbage i tide, hvis grundlovens § 46, stk. 2, skal følges helt nøje.

Der har jo i al den tid, frie forfatninger har eksisteret, været tale om budgetoverskridelser, der ligesom overskridelserne i det statsregnskab, vi her behandler, har givet anledning til påtale fra den lovgivende forsamling. Der er i og for sig ikke noget nyt i det. Det begyndte allerede i 1910 og har været omtalt med større eller mindre styrke lige siden. For ikke at være bundet af på-

visninger i allerede foreliggende resultater, fremgaaet af undersøgelser i forbindelse med den betænkning, vi her behandler, tog jeg Rigsdagstidende fra samlingen 1910-11 for at se, hvad udvalget vedrørende statsrevisorernes betænkning dengang havde at sige til den daværende rigsdag. Også i den indstilling, man da gjorde til folketinget, var der bebrejdelser for overskridelser.

Da det nu har vist sig, at der fortsat er besværligheder vedrørende disse anliggender, har udvalget følt det som sin opgave at skaffe stof frem, der sagligt kunne belyse problemerne. Med glæde har vi set vore statsretskyndige, der har afgivet responsa, professorerne Alf Ross og Max Sørensen, fremdrage en lang række spørgsmål, besvare dem og drage konklusioner; selv om disse konklusioner, sagt med en populær vending, ser lidt forskellige ud, vil de være særdeles værdifulde for enhver, der alvorligt vil gå ind i disse betydningsfulde overvejelser vedrørende vort folkestyres rette trivsel, for det er vel netop et spørgsmål om folkestyrets anseelse, det gælder. Opretholder vi fortsat en ordening som den, vi har nu, vil vi også i fremtiden holde en dør åben for konflikter med dem, der bestrider embederne i administrationen, og hvorfor skal vi egentlig det, når der er en mulighed for at lukke den? Og det er der. Jeg tror tilmed, at døren kan lukkes, uden at hensynet til grundlovens § 46, stk. 2, trædes for nær, hvad der må være afgørende for alle.

Det er mig magtpåliggende at slå fast, at det er folketinget alene, der har bevillingsretten, og at det ville betyde et skred for hele vort folkestyre, hvis dette princip blev antastet. Jeg vil gerne føje til, at pligten til at fastholde dette princip må vokse i takt med den stigende overførsel af opgaver til den fælles samfundshusholdning. Jeg tror da heller ikke, at der findes nogen i folketinget eller i et embede, som ikke klart føler det ansvar, der er forbundet med den tillid, som det valgte folketingsmedlem bygger på hos sine vælgere, og den tillid, embedsmændene naturligt føler over for det kald, der er dem betroet. Men i første række er det folketingets opgave at påse, at de skatter, der bliver opkrævet, bliver brugt på forsvarlig måde efter gældende bevillingspraksis. Spørgsmålet om bevillingspraksis